

آرشیو دولتی نظامی روسیه

در میان آرشیوهای دولتی روسیه «آرشیو دولتی نظامی روسیه» بزرگترین بایگانی اسناد نظامی - تاریخی دوره شوروی می‌باشد. که طی ۸۰ سال تمام اسناد نظامی ارتش سرخ (از ۱۹۱۸ تا ۱۹۴۴)، ارتش سفید (از ۱۹۱۸ تا ۱۹۲۲)، نیروهای سازمان‌های امنیت و وزارت کشور اتحاد شوروی (از ۱۹۱۸ تا ۱۹۹۱) در این مجموعه گردآوری و حفظ شده است.

این مرکز در شرایط سخت جنگ داخلی تأسیس شد تاریخ آرشیو از دستور شورای انقلابی نظامی جمهوری مورخ ۱۹ جولای ۱۹۲۰ شماره ۱۳۴۷ به واحدهای نظامی در خصوص تحویل پرونده‌های تمام شده به آرشیو ارتش سرخ شروع می‌شود. در سال ۱۹۵۸ براساس «آیین نامه ذخایر دولتی آرشیو اتحاد شوروی و شبکه آرشیوهای دولتی» این مرکز به نام جدید یعنی «آرشیو مرکزی دولتی ارتش شوروی» خوانده شد.

با توجه به اینکه در این آرشیو نه فقط اسناد ارتش سرخ، بلکه ارتش سفید و نیروهای وزارت کشور نیز بایگانی شده است در سال ۱۹۹۲ «آرشیو دولتی نظامی روسیه» نامیده شد. تا سال مذکور در آرشیو دولتی نظامی روسیه ۳۲۷۹۸ ذخیره با تعداد کل ۳ میلیون ۳۴۰ هزار پرونده که در آنها دستورات، فرامین، اوامر، گزارش‌ها، نقشه‌ها، گزارشهای عملیاتی و اکتشافی، صورت مجلس آزمایشهای وسایل جنگی، خاطرات و آثار نظامی - علمی، مکاتبات اداری داخلی و شخصی نگهداری می‌شدند. در این اسناد تاریخ ایجاد نیروهای مسلح و به عبارتی دیگر

همه فعالیت‌های کشور شوروی انعکاس یافته است و از این لحاظ این آرشیو یکی از مراکز اصلی برای تحقیق و پژوهش درباره تاریخ شوروی بشمار می‌رود.

فهرست اسناد این مرکز همراه با شرح ذخایر با پیشگفتارهای مفصل و اطلاعات تاریخی مفید که در ۱۶ جلد منتشر شده است، سیستم فیشیه و کاتالوگ‌های گوناگون نیز پژوهشگران را برای دستیابی به اسناد موردنظر یاری می‌دهند.

در سالهای ۱۹۹۳-۱۹۹۱ دو جلد کتاب «راهنمای ذخایر آرشیو دولتی نظامی روسیه» به چاپ رسیده که مشخصات اسناد ادارات کل و ادارات مرکزی ارتش سرخ، ارکان فرماندهی حوزه‌های نظامی، جبهات و ارتش‌ها و همچنین مشخصات ذخایر ادارات سپاه، لشکر، تیپ‌های پیاده نظام و سوار و دیگر انواع و صنوف نیروهای مسلح، ذخایر مؤسسات آموزشی - نظامی، نیروهای اختصاصی و خدمات ویژه ارتش سرخ را در بر دارد.

در سال ۱۹۹۸ کتاب راهنمای ارتش سفید منتشر شد که حاوی اطلاعات اسناد ستادها، ادارات، سازمانها و واحدهای مرکزی و حوزه‌ای (بیش از ۸۰۰ موضوع) است. در میان اسناد ارتش سفید اسناد به غنیمت گرفته شده در سالهای جنگ داخلی و همچنین اسناد آرشیو سابق تاریخ روابط خارجی روسیه در پراگ که بعد از جنگ کبیر میهنی به اتحاد شوروی تحویل داده شد، موجود است.

در سال ۱۹۹۹ با انحلال «مرکز نگهداری مجموعه‌های تاریخی - اسنادی» اسناد این مرکز به آرشیو دولتی نظامی روسیه انتقال یافت. که در میان آنها اسناد خارجی در خصوص تاریخ بیش از ۱۰۰ کشور اروپا، آسیا و آمریکا منجمله اسناد وزارتخانه‌ها، ادارات و سازمانهای آلمان نازی، اسناد مربوط به تاریخ ماسون‌ها و همچنین مجموعه اسناد اداره کل وزارت کشور اتحاد شوروی مربوط به اسیران جنگ و توقیف شدگان موجود است.

در حال حاضر آرشیو دولتی نظامی روسیه بزرگترین مخزن اسناد نظامی و تاریخی در اروپا است که در ۳۳۸۵۲ مخزن و تعداد ۷۳۱۵۹۹۵ پرونده نگهداری می‌شوند.

آرشیو دولتی نظامی روسیه اطلاعات مربوط به تاریخ نظامی را در اختیار ارگان‌های حکومتی، مؤسسات و سازمانهای علاقه‌مند به این گونه پژوهشها قرار می‌دهد. موارد عمده استفاده از این اسناد برای دستیابی به اطلاعات موضوعی و بیوگرافی، برگزاری نمایشگاههای

اسناد، تهیه برنامه‌های رادیویی و همچنین تهیه مجموعه اسناد در خصوص مسایل مبرم تاریخ نظامی، ارائه اطلاعات اسنادی برای کتاب سراسری روسیه و یادبود سربازانی است که در سالهای ۱۹۲۳ تا ۱۹۴۰ جان خود را از دست دادند یا مفقود الاثر شدند.

یکی دیگر از فعالیتهای آرشیو دولتی نظامی روسیه نگهداری اسناد مربوط به تأمین حقوق بازنشستگی نظامیان سابق و همچنین مدارک مربوط به اسیران خارجی که بعد از جنگ دوم جهانی در قلمرو اتحاد شوروی بودند، می‌باشد.

علاوه بر موارد فوق کارهای زیر نیز در شمار فعالیتهای این مرکز قرار می‌گیرد.
- استفاده جامع از اسناد نظامی ذخیره آرشیو دولتی همراه با مبادله اسناد با سایر مراکز آرشیوی جهان

- تماس دایمی کارکنان آرشیو با مؤسسات علمی و پژوهشی دانشگاهها و موزه‌ها که امکان می‌دهد تا از تحقیقات محافل مختلف علمی بهره‌مند گردند.

گزارش درباره چگونگی شناسایی اسناد مربوط به تاریخ ایران در آرشیو دولتی نظامی روسیه براساس قرارداد منعقد شده بین آرشیو دولتی نظامی روسیه و مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی (ایران) کارکنان آرشیو جستجویی برای یافتن اسنادی که به تاریخ ایران در فاصله سالهای ۱۹۱۸ تا ۱۹۴۰ ارتباط دارند را آغاز کردند. اسناد مربوط به تاریخ ایران در بایگانیهای مختلف پراکنده‌اند و کارکنان آرشیو با استفاده از سیستم فیشیه علمی و جستجو که در اختیار داشتند مخازنی که در آنها اسناد مربوط به تاریخ ایران نگهداری می‌شوند را مشخص کردند، سپس کار مستقیم علمی و پژوهشی را برای شناسایی اسناد مورد علاقه طرف ایرانی انجام دادند. در نتیجه ۷۰۰ پرونده از ۱۸ ذخیره مورد پژوهش قرار گرفت:

مخازن:

4- اداره امور شورای نظامی انقلابی جمهوری (بعداً وزارت امور نظامی و دریایی)

6- ستاد صحرائی شورای نظامی انقلابی جمهوری

7- ستاد ارتش سرخ

29- اداره نیروهای هوایی ارتش سرخ

109- اداره جبهه قفقاز

- 110- اداره جبهه ترکستان
- 125- اداره جبهه ماوراء خزر جمهوری ترکستان
- 157- اداره ارتش اول جبهه شرقی (ترکستان)
- 194- اداره ارتش یازده مستقل
- 195- اداره ارتش یازده جبهه قفقاز
- 226- اداره ارتش سرخ ایران
- 25846- وزارت امور نظامی و دریایی جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان
- 25873- اداره حوزه نظامی ماوراء خزر (ارتش ویژه قفقازی دارنده نشان پرچم سرخ سابق)
- 25895- اداره حوزه نظامی آسیای میانه
- 25896- اداره حوزه نظامی قفقاز شمالی
- 28110- ستاد نیروهای جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکستان
- 33987- دبیرخانه رئیس شورای انقلابی نظامی (وزارت دفاع اتحاد شوروی)
- 33988- دبیرخانه قائم مقام رئیس شورای انقلابی نظامی (وزارت دفاع اتحاد شوروی)
- اسناد پیدا شده در آرشیو دولتی نظامی روسیه و وضعیت نظامی، سیاسی و اقتصادی ایران در سالهای ۱۹۱۸-۱۹۴۱؛ و روابط ایران با روسیه، افغانستان و انگلستان را مشخص مینمایند، در این اسناد مهمترین رویدادهای ایران، طرز زندگی اقوام شمال کشور، وضع ارتش ایران و واحدهای جداگانه آن (نیروهای هوایی، شبکه فرودگاهها، هنگ گیلان، نیروی زمینی ایران، هنگ چهاردهم مختلط بجنورد، تیپ بلوچی و غیره) و همچنین تشکیل ارتش سرخ ایران (سال ۱۹۲۰) و نبردهای آن در اطراف شهرهای منجیل، رشت، قزوین انعکاس یافته است، این اسناد همچنین فعالیت ارگانهای حکومت انقلابی مانند دستورهای شورای انقلابی دولت جمهوری ایران، اطلاعیه حکومت سیاسی جمهوری ایران در سال ۱۹۲۰ را نشان می دهند.
- همچنین اسناد مربوط به بحران دولتی و مالی در ایران، سرکوبی قیام میرزا کوچک خان و تشکیل شورای موقتی انقلابی ایران (سال ۱۹۲۰) درباره انتخابات مجلس (۱۹۲۰)، انتخابات مجلس مؤسسان (۱۹۲۵)، اسناد مربوط به توصیف نظامی - جغرافیایی بعضی از جادهها (مثلاً جاده رشت - پیربازار) رودخانهها، بعضی از مناطق (خراسان، گیلان، مازندران، آذربایجان ایران و

غیره) نقشه‌های حوزه نفوذ انگلیس در ایران (۱۹۲۸)، اسناد دربارهٔ قراردادهای بازرگانی اتحاد شوروی و ایران، امتیازهای نفتی، کنوانسیون مراتع، و اسناد مربوط به صنایع ایران در این مجموعه نگهداری می‌شوند.

در نتیجهٔ پژوهش‌های انجام شده فهرست زیر با شرح مختصر ۱۰۳ سند تهیه شده است. این فهرست دو قسمت دارد. قسمت اول شرح مختصر اسناد مربوط به فاصلهٔ زمانی ۱۹۱۸ تا ۱۹۲۸ و قسمت دوم شرح مختصر اسناد مربوط به فاصلهٔ زمانی ۱۹۲۸ تا ۱۹۴۰ را در بر دارند. بعضی از اسناد به زبان فارسی نوشته شده است که در توضیحات مشخص شده‌اند. علاوه بر شرح مختصر اسناد این فهرست، شماره‌های ذخیره، صورت پرونده و صفحهٔ اسناد را در بر دارد. براساس این مشخصات محقق می‌تواند به اسناد موردنظر دست یابد.

در تهیهٔ این فهرست سرکار خانم ناتالیا یوگنونایلیسیووا، دکتر علوم تاریخی، رئیس بخش تأمین اطلاعاتی، آقای ایگور میخایلوویچ ناگایف، کارشناس ارشد و آقای ایوان والرویچ اوسپنسکی شرکت داشته‌اند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

ردیف	تاریخ	اسم سند	مشخصات جستجو
۱	۱ سپتامبر ۱۹۲۱	ایران: شرح مختصر نیروهای مسلح، اوضاع بین‌المللی و داخلی. توصیف جغرافیایی مسکو، اکتشاف استراتژیکی ستاد ارتش سرخ، ۱۹۲۱	مخزن: ۲۵۸۷۳ کارتن: ۱ پرونده: ۱۴۵۹ صفحه: ۱-۳۱ نشریه چاپی
۲	سال ۱۹۲۸	نقشه حوزه نفوذ انگلستان در ایران (براساس اطلاعات اکتشافی ارتش سرخ)	مخزن: ۲۵۸۷۳ پرونده: ۴۰۴ صفحه: ۱ اصل سند
۳	سال ۱۹۲۸	گزارش بخش اطلاعاتی حوزه نظامی آسیای میانه درباره اوضاع بلوچستان ایران	مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۶۰ صفحه: ۱-۷۶ رونوشت
۴	فوریه ۱۹۲۸	رساله نظامی - علمی حوزه نظامی آسیای میانه تحت عنوان «قیام ترکمن و کرد در ایران شمال شرقی در سالهای ۱۹۲۴-۱۹۲۳»	مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۲۶ صفحات: ۲-۷۲ رونوشت تأیید شده
۵	۱۵ جون ۱۹۲۹	جزوه ستاد حوزه نظامی آسیای میانه «نیروی هوایی ایران» تاشکند، ۱۹۲۹	مخزن: ۲۹ کارتن: ۲۳ پرونده: ۲۶۰ صفحه: ۱۶۵-۲۱۸ نشریه چاپی
۶	۱۹۲۹	گزارش ستاد ارتش سرخ درباره عشایر جنوب ایران	مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۲۶ صفحه: ۱۹۳-۶۷ نشریه چاپی
۷	۱۹۲۹	گزارش اداره شورای انقلابی ارتش سرخ درباره نیروهای هوایی ایران	مخزن: ۲۹ کارتن: ۲۳ پرونده: ۲۶۰ صفحه: ۷۸ رونوشت
۸	۱۹۳۰	گزارش بخش اطلاعات ستاد حوزه نظامی آسیای میانه درباره اوضاع سیاسی در خراسان (ایران)	مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۸۰ صفحه: ۱۵-۱۳ رونوشت
۹	۱۹۳۰	گزارش درباره ساختمان جاده‌ها در ایران	مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۶۷ صفحه: ۲۴-۱۷ رونوشت

مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتین: ۱ پرونده: ۸۶۷ صفحه: ۲	نقشه راههای مواصلاتی ایران	۱۹۳۰	۱۰
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتین: ۱ پرونده: ۸۶۷ صفحه: ۳۹-۳۵ رونوشت	اطلاعات ستاد حوزه نظامی آسیای میانه درباره اوضاع در صحرای ترکمن و وضع نیب آذربایجان ایران	۱۷ دسامبر ۱۹۳۰	۱۱
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۱۰۷ اصل سند	جدول ترکیب تشکیلاتی، رزمی و تعداد افراد پادگان تهران	۱ ژانویه ۱۹۳۲	۱۲
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۲۷-۲۹ رونوشت تأیید شده	اطلاعات اداره سیاسی ارتش سرخ درباره تعداد مدارس استانهای شمال غربی ایران	۱۹۳۲	۱۳
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۳۰ رونوشت تأیید شده	اطلاعات اداره سیاسی ارتش سرخ درباره مؤسسات و سازمانهای آموزشی و فرهنگی در استانهای شمال غربی ایران	۱۹۳۲	۱۴
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۳۹-۳۱ رونوشت تأیید شده	شرح نظامی و سیاسی آذربایجان (ایران)	۱۹۳۲	۱۵
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۴۰-۴۶ رونوشت تأیید شده	شرح نظامی و سیاسی گیلان (ایران)	۱۹۳۲	۱۶
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۵۳-۴۷ رونوشت تأیید شده	شرح نظامی و سیاسی استان مازندران (ایران)	۱۹۳۲	۱۷
مخزن: ۹ کارتین: ۳۳	بخشنامه سیاسی در خصوص دولشگر شمال غربی	۱۹۳۲	۱۸

پرونده: ۴۶ صفحه: ۱۰۳-۹۹ رونوشت تأیید شده	ارتش ایران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ		
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۱۰۶-۱۰۵ رونوشت تأیید شده	بخشنامه سیاسی در خصوص واحدهای پادگان تهران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ	۱۹۳۲	۱۹
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۱۱۰-۱۰۸ رونوشت تأیید شده	بخشنامه سیاسی در خصوص هنگ مستقل و مختلط گیلان ارتش ایران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ	۱۹۳۲	۲۰
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۷ صفحه: ۵۱۰-۵۱۰ رونوشت	اطلاعات اداره سیاسی ارتش سرخ درباره ایران و استانهای شمال آن	۱۹۳۲	۲۱
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۷ صفحه: ۸۰-۷۴ رونوشت	بخشنامه سیاسی در خصوص واحدهای ارتش ایران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ	۱۹۳۲	۲۲
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۶ صفحه: ۱۱۰-۱۰۸ رونوشت	مشخصات لشکر شرقی ارتش ایران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ	۱۹۳۲	۲۳
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۷ صفحه: ۹۴-۹۳ رونوشت	مشخصات هنگ چهاردهم مختلط بجنورد ارتش ایران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ	۱۹۳۲	۲۴
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۴۷ صفحه: ۱۰۱-۹۹ رونوشت	مشخصات تیپ بلوچی ارتش ایران تنظیم شده توسط اداره سیاسی ارتش سرخ	۱۹۳۲	۲۵
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳	شرح نظامی و سیاسی استانهای ایران که با	۱۹۳۲	۲۶

پرونده: ۴۶ صفحه: ۲۶-۱۹ رونوشت تأیید شده	جمهوری قفقازی فدراتیو سوسیالیستی هم مرز هستند		
مخزن: ۹ کارتن: ۳۳ پرونده: ۱۵۲ صفحه: ۱۰ رونوشت تأیید شده	اطلاعات اداره سیاسی درباره ترکیب تشکیلات رزمی و تعداد افراد پادگان تهران	۱۹۳۲	۲۷
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۸۰ صفحه: ۲۳-۱۷ رونوشت	مشخصات مختصر سیاسی - اقتصادی ولایت درگز تنظیم شده توسط ستاد حوزه نظامی آسیای میانه	۱۹۳۵	۲۸
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۸۰ صفحه: ۲۷-۲۴ رونوشت	اطلاعات وزارت کشور جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان درباره مهاجرت و بازگشت در ایران	۱۹۳۵	۲۹
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۸۸۰ صفحه: ۲۱۳-۶۲ رونوشت	اطلاعات بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه درباره نیروهای مسلح ایران	۱۹۳۵	۳۰
مخزن: ۲۵۸۹۹ کارتن: ۱ پرونده: ۸۸۰ صفحه: ۱۵۵-۷۰ رونوشت	اطلاعات بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه درباره ترکیب و تعداد افراد نیروهای مسلح ایران	۱ ژانویه ۱۹۳۶	۳۱
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: پرونده: ۹۳۴ صفحه: ۱۶۸-۱ رونوشت	اطلاعات بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه درباره وضع بازار ایران (ضمیمه به کتاب راهنما)	۱۹۳۷	۳۲
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۳۴ صفحه: ۱۶۸-۱ رونوشت	گزارش عملیاتی بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه درباره کار شرکت سهامی (ایران سوف نفت)	۱۹۳۷	۳۳
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱	مقاله «امتیازها و لوله‌های نفت در شرق	۱۹۳۷	۳۴

برونده: ۹۳۲ صفحه: ۱۲-۱ رونوشت	و شمال شرقی ایران» (ترجمه از روزنامه «کوشان» شماره ۳۲۰۸ مورخ ۱۸/۰۱/۱۹۳۷		
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۳۵ صفحه: ۱۱۳-۱ رونوشت	نشریه بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه تحت عنوان «ایران: کتاب راهنمای اداری - بازرگانی - اقتصادی»، ۱۹۳۸	۱۹۳۸	۳۵
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۳۲ صفحه: ۱۱۵-۱۰۱ رونوشت تأیید شده	گزارش مختصر اوضاع سیاسی ایران	۱ فوریه ۱۹۳۸	۳۶
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۳۲ صفحه: ۱۸۲-۱۵۰ رونوشت	گزارش مختصر بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه درباره مطبوعات ایران	مارس - آوریل ۱۹۳۸	۳۷
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۴۵ صفحه: ۱۹-۱۱ عکس	شمای استقرار واحدهای ارتش ایران	۱ نوامبر ۱۹۳۸	۳۸
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۴۵ صفحه: ۳۸ عکس	شمای شبکه فرودگاههای ایران در سال ۱۹۳۸ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	۱ نوامبر ۱۹۳۸	۳۹
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۴۵ صفحه: ۳۷-۲۰ رونوشت	اطلاعات بخش سیاسی حوزه نظامی آسیای میانه درباره نیروی هوایی ایران (۱۹۳۸)	۱۵ دسامبر ۱۹۳۸	۴۰
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ برونده: ۹۳۳ صفحه: ۲۱-۱ رونوشت تأیید شده	گزارش ستاد حوزه نظامی آسیای میانه درباره روابط ایران و اتحاد شوروی	۱۹ دسامبر ۱۹۳۸	۴۱
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱	بررسی مطبوعات ایران از ۱ آوریل تا ۱۵ می ۱۹۳۹	۱۹۳۹	۴۲

پرونده: ۹۳۳ صفحه: ۲۱-۱ رونوشت تأیید شده			
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۴۵ صفحه: ۶۷-۵۰ رونوشت	گزارش چهارمین اداره وزارت دفاع اتحاد شوروی درباره وضع اقتصادی ایران طی سه ماه اول سال ۱۹۳۹	۱۹۳۹	۴۳
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۴۵ صفحه: ۱۳۸-۱۱۸ رونوشت	اطلاعات مختصر ستاد حوزه نظامی آسیای میانه درباره نیروی هوایی ایران	۱۹۳۹	۴۴
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۳۷ صفحه: ۳-۲ رونوشت	اطلاعات مختصر ستاد حوزه نظامی آسیای میانه درباره صنایع ایران طی ۱۰ سال ۱۹۲۹-۱۹۳۸	۱۹۳۹	۴۵
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۳۷ صفحه: ۱۴۸-۱۳۹ رونوشت	شرح مختصر جاده گرگان - پهلوی ایران	۱۹۳۹	۴۶
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۴۵ صفحه: ۸۰-۷۸ رونوشت	لیست معادن به اجاره رفته ایران براساس اطلاعات ستاد حوزه نظامی آسیای میانه	۱۹۳۹	۴۷
مخزن: ۲۵۸۹۵ کارتن: ۱ پرونده: ۹۴۵ صفحه: ۱۴۲-۱۱۳ رونوشت	بودجه ایران در سال ۱۳۱۸	۱۹۳۹-۱۹۴۰	۴۸
مخزن: ۲۹ کارتن: ۳۴ پرونده: ۹۳۶ صفحه: ۴۳ اصل	نقشه جاده‌های ایران با استقرار نیروهای هوایی کشور	۱۹۴۰	۴۹
مخزن: ۲۹ کارتن: ۳۴	گزارش اداره نیروهای هوایی ارتش سرخ درباره	۱۹۴۰	۵۰

پرونده: ۹۷۳ صفحه: ۳۹-۳۴ رونوشت تأیید شده	تشکیلات نیروی هوایی ایران		
مخزن: ۱۱۰ کارت: ۷ پرونده: ۴۰ صفحه: ۲-۱ نشریه چاپی	کنوانسیون بین روسیه و بریتانیای کبیر درباره تعیین حوزه نفوذ در ایران	۳۱ اوت ۱۹۰۷	۵۱
مخزن: ۱۹۴ کارت: ۱ پرونده: ۵۹ صفحه: ۲۱ رونوشت	از گزارش بخش سیاسی ارتش ۱۱ (اطلاعات درباره حکم فرمائی انگلیس‌ها در ایران وضع توده‌های مردم رشد جنبش انقلابی)	۲۸ می ۱۹۱۹	۵۲
مخزن: ۱۲۵ کارت: ۱ پرونده: ۲۰۶ صفحه: ۱۶۰ رونوشت مخزن: ۲۲۶ کارت: ۱ پرونده: ۲۲ صفحه: ۱۴-۱۳-۱۰	گزارش کمیسیون مخصوص جبهه ماوراء خزر به شورای نظامی انقلابی جبهه ماوراء خزر درباره لزوم پشتیبانی جنبش انقلابی در ایران که بر علیه امپریالیسم انگلیسی متوجه است.	۲۲ اوت ۱۹۱۹	۵۳
پرونده: ۲۱ پرونده: ۱۱۴-۸۳-۸۱-۲۶ ۲۴-۱-۲۶۰-۲۴۰-۲۳۵-۱۴۱ ۱۳۹-۱۱۹-۳۹۶-۲۶۸-۲۶۲ اصل	اسناد نظامی - سیاسی و اقتصادی بزبان فارسی (بعضی از اسناد روی کاغذ مارک‌دار نوشته و مهر دارند)	۱۹۲۰-۱۹۲۱	۵۴
مخزن: ۲۲۶ کارت: ۱ پرونده: ۸ صفحه: ۱۱۸ رونوشت	گزارش آقای کوژانوف فرمانده سپاه مستقل اعزامی به آقای راسکولنیکوف فرمانده ناوگروه ولگا و دریای خزر درباره ورود میرزا کوچک خان به انزلی و احساسات انقلابی اهالی محلی	۲۳ می ۱۹۲۰	۵۵
مخزن: ۱۹۵ کارت: ۳	فرمان شماره ۶۳ شورای نظامی انقلابی جمهوری	۲۶ جون ۱۹۲۰	۵۶

پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۹-۱ رونوشت	ایران با اعلام تعداد افراد واحدهای توپخانه (به زبانهای روسی و فارسی)		
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۱۱-۱۳ رونوشت	فرمان شماره ۶۵ شورای نظامی انقلابی جمهوری ایران با اعلام تعداد افراد اداره بازرسی نیروهای پیاده نظام جمهوری (به زبانهای روسی و فارسی)	۲۶ جون ۱۹۲۰	۵۷
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۱۴-۲۳ رونوشت	فرمان شماره ۶۶ شورای نظامی انقلابی جمهوری ایران با اعلام تعداد افراد واحدهای سواره (به زبانهای روسی و فارسی)	۲۶ جون ۱۹۲۰	۵۸
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۴۴-۴۷ رونوشت	فرمان شماره ۶۷ شورای نظامی انقلابی جمهوری ایران با اعلام تعداد افراد اداره تیپ پیاده که از سه گردان تشکیل شده است (به زبانهای روسی و فارسی)	۲۶ جون ۱۹۲۰	۵۹
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۴۸-۵۱ رونوشت	فرمان شماره ۶۸ شورای نظامی انقلابی جمهوری ایران با اعلام تعداد افراد اداره بازرسی مخابرات نزد شورای نظامی انقلابی و تعداد پرسنل اداره مخابرات ارتش (به زبانهای روسی و فارسی)	۲۶ جون ۱۹۲۰	۶۰
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۶۳-۷۲ رونوشت	فرمان شماره ۷۰ شورای نظامی انقلابی جمهوری ایران با اعلام تعداد موقتی افراد ستاد کل (به زبانهای روسی و فارسی)	۲۶ جون ۱۹۲۰	۶۱
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۷۷-۸۲ رونوشت	فرمان شماره ۶۴ شورای نظامی انقلابی جمهوری ایران با اعلام تعداد افراد اداره تشکیل ارتش سرخ ایران (به زبانهای روسی و ایران)	۲۶ جون ۱۹۲۰	۶۲
مخزن: ۱۹۵ کارتین: ۳ پرونده: ۱۰۷۱ صفحه: ۴-۱۲ اصل	گزارش شماره ۲ اداره سیاسی جمهوری ایران درباره حریان عملیات جنگی و ترتیب کار تبلیغاتی و آژیتاسیون در نیروهای مسلح	۳ جولای ۱۹۲۰	۶۳

مخزن: ۱۹۵ کارتن: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۸۳ رونوشت	فرمان ارتش جمهوری ایران شماره ۱ راجع به تشکیل واحدهای نظامی و تأمین اسلحه آنها	۹ جولای ۱۹۲۰	۶۴
مخزن: ۱۹۵ کارتن: ۳ پرونده: ۲۵۸ صفحه: ۸۴ رونوشت	فرمان رزمی ارتش جمهوری ایران شماره ۳ راجع به عملیات تصرف شهر منجیل و آزادی ساحل مازندران دریای خزر	۱۰ جولای ۱۹۲۰	۶۵
مخزن: ۱۹۵ کارتن: ۳ پرونده: ۱۰۷۴ صفحه: ۲۶۹ رونوشت	گزارش فرمانده اکتشاف لشکر ۳۲ پیاده نظام به فرمانده بخش اکتشاف ستاد ارتش سرخ ۱۱ درباره نتایج حضور در کردستان	۲۵ جولای ۱۹۲۰	۶۶
مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱۵-۷ رونوشت	تلگرام فرماندهی ارتش سرخ ایران به آقای ل. د. تروتسکی رئیس شورای نظامی انقلابی جمهوری شوروی فدراتیو سوسیالیستی روسی درباره تصرف شهر منجیل	۳۱ جولای ۱۹۲۰	۶۷
مخزن: ۱۵۷ کارتن: ۱ پرونده: ۵۱-۶ تلگرام	گزارش آقای باسوتسکی عضو شورای نظامی ارتش اول جبهه ترکستان به آقای م. و. فرونزه فرمانده نیروهای جبهه ترکستان درباره سرنگونی دولت میرزا کوچک خان و تشکیل شورای موقتی انقلابی ایران متشکل از کمونیست‌ها و انقلابیون چپ‌گرا	۲ اوت ۱۹۲۰	۶۸
مخزن: ۱۹۵ کارتن: ۳ پرونده: ۱۰۷۱ صفحه: ۲۸ رونوشت	گزارش عملیاتی ستاد ارتش سرخ ایران درباره عملیات گروه ارتشهای فومن راجع به مذاکرات شروع شده با آقا سیدجلال فرمانده گروه مجاهدین	۱۱ اوت ۱۹۲۰	۶۹
مخزن: ۱۹۵ کارتن: ۳ پرونده: ۱۰۷۱ صفحه: ۳۴ رونوشت	رادیوگرام شورای نظامی انقلابی ارتش سرخ ایران در باکو راجع به عقیم گذاشتن تعرض نیروهای انقلابی به قزوین و احتیاج به ارسال نیروهای تازه نفس	۱۶ اوت ۱۹۲۰	۷۰

<p>مخزن: ۱۹۵ کارتن: ۳ پرونده: ۱۰۷۱ صفحه: ۴۷-۴۵ رونوشت</p>	<p>رادبوغرام شورای نظامی انقلابی ارتش سرخ ایران در باکو (به شورای انقلابی ارتش ۱۱) راجع به در هم شکستن دشمن به سمت رشت و تصرف شهر رشت</p>	<p>۲۶ اوت ۱۹۲۰</p>	<p>۷۱</p>
<p>مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۶۳-۳ صفحه: ۶۳۰۶ رونوشت</p>	<p>خلاصه فرمان شماره ۶ به پادگان شهر رشت درباره تحویل همه سلاحهای سرد و گرم توسط اهالی (به زبانهای روسی و فارسی)</p>	<p>۳ سپتامبر ۱۹۲۰</p>	<p>۷۲</p>
<p>مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱۷-۳ نشریه چاپی</p>	<p>فرمان شماره ۱۰ به پادگان شهر رشت درباره اتخاذ تدابیر جهت تمیز کردن خیابانهای شهر و راجع به محدودیت تردد در شهر تا نصف شب بدلیل فرا رسیدن محرم (به زبانهای روسی و فارسی)</p>	<p>۷ سپتامبر ۱۹۲۰</p>	<p>۷۳</p>
<p>مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱۰-۹-۴ رونوشت</p>	<p>صورت جلسه کمیته انقلابی شهر انزلی پیرامون تنظیم کار سازمانهای مختلف و ایجاد کمیسیون</p>	<p>۱۶ سپتامبر ۱۹۲۰</p>	<p>۷۴</p>
<p>مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱۵ صفحه: ۱۳ اصل</p>	<p>درخواست کمیته حزب کمونیست ایران شهر رشت از شورای نظامی انقلابی ارتش سرخ ایران درباره اجازه ضبط سینمای نادر پالاس جهت ترتیب کار باشگاه کشاورزان (سند دارای مهر کمیته حزب کمونیست ایران شهر رشت می باشد)</p>	<p>اکتبر ۱۹۲۰</p>	<p>۷۵</p>
<p>مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱۹ صفحه: ۵۸۰۶-۵۷ اصل</p>	<p>فهرست اسامی کارگران و کارمندان اداره بندر بازرگانی انزلی (به زبانهای روسی و فارسی)</p>	<p>۱۱ نوامبر ۱۹۲۰</p>	<p>۷۶</p>
<p>مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۴ صفحه: ۱۲۴ اصل</p>	<p>استیضاح شورای نظامی انقلابی ارتش سرخ ایران پیرامون تدابیر بازکردن مصب رودخانه پیربازار راه مهم بازرگانی بین روسیه شوروی و ایران شمالی</p>	<p>۱۶ نوامبر ۱۹۲۰</p>	<p>۷۷</p>

مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۲ پرونده: ۷۲۶ صفحه: ۴۰-۳۲ اصل	بررسی مختصر ستاد ارتش ۱۱ تحت عنوان اطلاعات پیرامون دشمن در جلو جبهه ارتش ۱۱ و در کشورهای قفقاز (اطلاعات درباره بحران دولتی و مالی در ایران و جریان تشکیل ارتش جدید انتخابات مجلس رویدادهای گیلان روابط ایران و افغانستان)	۲۵ دسامبر ۱۹۲۰	۷۸
مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱۱ صفحه: ۳-۲ اصل	صورت مجلس راجع به بازدید راه آهن رشت پیربازار	۲۹ دسامبر ۱۹۲۰	۷۹
مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۲۲ صفحه: ۸۱-۷۶ رونوشت	برآورد هزینه‌های قریب الوقوع ارتش سرخ ایران برای سه ماه اول سال ۱۹۲۱ اهالی (به زبانهای روسی و فارسی)	ژانویه ۱۹۲۱	۸۰
مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۱ صفحه: ۲۱۰۶-۲۰ اصل	اطلاعه بخش ویژه ارتش سرخ ایران درباره گسترش جاسوسی بنفع انگلستان؛ ارتباط رجال سیاسی ایران (خالو قربان، اعضای حزب اتحاد و غیره) حکومت شوروی، فرار از خدمات وظیفه	فوریه ۱۹۲۱	۸۱
مخزن: ۱۱۰ کارتن: ۷ پرونده: ۴۰ صفحه: ۷-۳ رونوشت	پیمان بین جمهوری شوروی فدراتیو سوسیالیستی روسیه و ایران درباره برقراری روابط دیپلماتیک	۲۶ فوریه ۱۹۲۱	۸۲
مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ پرونده: ۵۴ صفحه: ۱۴ رونوشت	کروکی جاده رشت - کرجصفهان با ذکر رودخانه‌ها، پل‌ها و جاده‌های دیگر	مارچ ۱۹۲۱	۸۳
مخزن: ۲۲۶ کارتن: ۱ صفحه: ۱۳-۱۳۰۶-۱۵-۱۶ پرونده: ۵۴ رونوشت	شرح نظامی جغرافیایی جاده‌های استقرار ارتش ایران (اطلاعات درباره تعداد خانه‌ها در دهکده‌های اطراف)	مارچ ۱۹۲۱	۸۴

<p>مخزن: ۷ کارتن: ۲ صفحه: ۱۶۱-۱۶۲۰۶ پرونده: ۵۲۹ رونوشت</p>	<p>بررسی مختصر اداره اطلاعاتی ستاد ارتش سرخ تحت عنوان «افغانستان، ایران» (درباره وضع داخلی ایران، کوشش‌های دولت سیدضیاء الدین طباطبایی در زمینه تسویه روابط با سیمکو، فرمانده گروه‌های کردها)</p>	<p>۱ جولای ۱۹۲۱</p>	<p>۸۵</p>
<p>مخزن: ۷ کارتن: ۲ پرونده: ۵۲۹ صفحه: ۲۴۵-۲۴۹۰۶ نشریه چاپی</p>	<p>اطلاعات درباره دشمن در جبهه ترکستان و کشورهای همسایه (اطلاعات پیرامون اوضاع سیاسی ایران، معاهده با انگلیس‌ها، قیام ناسیونالیست‌ها در تبریز، جریان عملیات جنگی)</p>	<p>جولای ۱۹۲۱</p>	<p>۸۶</p>
<p>مخزن: ۲۵۸۷۳ کارتن: ۱ پرونده: ۱۴۵۹ صفحه: ۱-۵۹ نشریه چاپی</p>	<p>بررسی بخش اطلاعاتی ستاد ارتش مستقل قفقاز تحت عنوان «درباره نیروهای مسلح، اوضاع بین‌المللی و داخلی ایران (شرح نظامی - توپوگرافیک کشور ضمیمه است)</p>	<p>نوامبر ۱۹۲۱</p>	<p>۸۷</p>
<p>مخزن: ۱۱۰ کارتن: ۷ پرونده: ۴۰ صفحه: ۱۷-۲۲۰۶ رونوشت</p>	<p>فرمان‌ها در ارتش ایران: - شماره ۲۳ مورخ ۷ دسامبر ۱۹۲۲ درباره اصول تشکیل ارتش - شماره ۴۶ مورخ ۹ می ۱۹۲۲ با اعلام قانون اعطای درجه - شماره ۷۹ مورخ ۱۰ اکتوبر ۱۹۲۲ با اعلام مقررات دژبان شهرها</p>	<p>۱۹۲۲</p>	<p>۸۸</p>
<p>مخزن: ۲۵۸۷۳ کارتن: ۱ پرونده: ۱۴۶۸ صفحه: ۱-۹۹ نشریه چاپی</p>	<p>جزوه «سرزمین شاهسون‌ها» (نشریه ستاد سپاه اول قفقاز) - درباره تاریخ، آداب و رسوم، تشکیلات عشایری و گروه‌های مسلح ایران شمال غربی</p>	<p>آوریل ۱۹۲۲</p>	<p>۸۹</p>

پروشکاه علوم انسانی ومطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی